

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับการสอนศิลปะปฏิบัติ ในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ สาขาทัศนศิลป์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น
2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. การสรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร บทความในวารสาร หนังสือ ฐานข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ และงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัย

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกอาจารย์สอนศิลปะปฏิบัติจำนวน 18 ท่าน โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

1. เป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนศิลปะปฏิบัติในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ สาขาทัศนศิลป์ได้แก่ สาขาจิตรกรรม สาขาประติมากรรม สาขาภาพพิมพ์ และสาขาศิลปะไทย ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 10 ปี ขึ้นไป

2. เป็นศิลปินที่มีความสามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเป็นที่ยอมรับ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) คือ การเตรียมหัวข้อหรือประเด็นสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า มีลักษณะเป็นปลายเปิด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพและกิจกรรมของผู้ตอบแบบ
สัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด
สถาบันที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา
สูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ด้านการสอน สถานที่ทำงานในปัจจุบัน หลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตร์ สาขาทัศนศิลป์ที่สอน สาขาวิชาที่สอนและวิชาที่สอน

1.2 กิจกรรมของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ภาระงานด้านบริหาร ผลงานทาง
วิชาการ ประเภทของงานศิลปะที่สร้างสรรค์ จุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์งานศิลปะ จำนวนงาน
สร้างสรรค์ศิลปะต่อปี การทำวิจัยด้านศิลปะ การเป็นกรรมการตัดสินการประกวดศิลปกรรมและ
การแสดงผลงานนิทรรศการ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับการสอน
ศิลปะปฏิบัติในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ สาขาทัศนศิลป์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมี
รายละเอียดดังนี้

1. ด้านการวางแผนการสอน

การกำหนดจุดมุ่งหมาย

การคัดเลือกเนื้อหา

การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน

การเลือกเอกสารตำราอุปกรณ์และแหล่งข้อมูล

กำหนดการวัดและการประเมินผล

จัดทำใบประมวลรายวิชา

2. ด้านการดำเนินการสอน

ขั้นตอนการสอน

วิธีการสอน

สื่อการสอน

3. ด้านการวัดและการประเมินผล

วัตถุประสงค์เวลาที่ดำเนินการวัดและประมวลผล

เวลาที่ดำเนินการวัดและประมวลผล

วิธีการหรือเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามขั้นตอนต่างๆดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนโดยทั่วไปและการสอนศิลปะจากเอกสารและงานวิจัยที่เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไข ด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้ชัดเจนและเข้าใจยิ่งขึ้น
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา พร้อมทั้งขอคำแนะนำเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาแล้วมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง
5. นำแบบสัมภาษณ์มาแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา คือ อาจารย์ผู้สอนศิลปะปฏิบัติในระดับอุดมศึกษา จำนวน 4 คน เพื่อทดสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม
6. นำผลการทดลองใช้ มาปรับปรุงแก้ไขภาษาและคำถามให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ต้องการศึกษา

4. การดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 4.1 ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนำไปมอบให้กลุ่มอาจารย์เพื่อติดต่อxonัดสัมภาษณ์
- 4.2 ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์กลุ่มอาจารย์ด้วยตนเอง ตามวัน เวลา ที่นัดหมาย

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และคำนวณเป็นร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ มีดังนี้

หาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

(บุญเรียง ขจรศิลป์ , 2542)

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน เกี่ยวกับการสอนศิลปะปฏิบัติในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ สาขาทัศนศิลป์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ วิเคราะห์โดยการสรุปสาระสำคัญของแต่ละด้านแล้วบรรยายเป็นความเรียง

6. การสรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะถูกนำเสนอในรูปแบบของตารางและความเรียง